

A MAGASÁGY NÖVÉNYEI

A paradicsom és a hozzá hasonló magas növények az ágyás északi végébe kerüljenek. Középre ültesse a középsően magasra növényeket és a déli oldalra az alacsonyakat.

A magaság oldalához ültessünk csüngő növényeket, mint amilyen például az uborka és a szamóca. Az első évben kerüljön bele saláta, répa, hagyma és káposztaféle is. A retek és a zeller is kiváló kezdésnek. A második és harmadik évben változtassunk a növénytársításon, és ültessünk babot, uborkát vagy feketegyökeret.

Az állandó helykihasználás érdekében a növényeket folyamatosan ültetjük, vetjük. Lehetőség szerint minden növényből neveljünk palántát, hogy ezzel is megrövidítsük a tenyészidejüket. A palántákat a kiszedett növények helyére ültessük, így a magaság tavasztól ősziig sohasem ürül ki, és a terület többször is hasznosítható.

Nagy figyelmet érdemelnek a fűszernövények, amelyek a magaság követelményeinek jól megfelelnek. Előnyük az is, hogy erős illatuk állítólag sokféle kártevőt távol tart a természetett növényektől. Ilyen a vöröshagyma, a fokhagyma, a metélőhagyma, a zeller, a kapor, a kömény.

Ha a magaságyat a következő évben változatlanul kívánjuk hagyni, azaz a talaj felső rétegét nem akarjuk kicserélni, akkor a szélső sorba (a késői karalábé helyére) ültethetünk egy sor szamócát. Ezek a palánták jól áttelelnek, tavasszal gyorsan fejlődésnek indulnak, és indáik (átbukva a magaság keretének a peremén) virágoznak és gyümölcsöt érlelnek.

Általánosan megszívlelendő szabály: nem kell ragaszkodni a magaságban a merev rendhez. Ahol hely van, oda kell friss palántát ültetni. A vegyes növényállomány nemcsak megengedett, de kívánatos is.

A HOBBIKERT.HU kiadványa

Kertedben a jövőd!

Nagyváthy Egyesület –
Okos környezetvédelem
és ismeretterjesztés

KEOP-6.1.0/B/11-2011-0045

MI A MAGASÁGY?

A magaság egy magasra fel-töltött ágyás a kertben. Derékma-gasságba emeli a talaj szintjét, oldalait deszkák támasztják. Olyan kis helyen is megvalósítható, ahol egyébként nem volna lehetőség a kertészkedésre. A magaság alkalmas palántanevelésre, zöldségfélék, fűszer- és gyógynövények termesztésére, zöldségfélék előállítására, szamóca-termesztésre, virágtermesztésre, de annak sincs akadálya, hogy dinnyét vagy akár burgonyát, babot, földimogyorót természetesen benne, esetleg a divatos új növények (okra, cukkini, gumós kömény, kínai kel, díszkáposzta, földi cseresznye) valamelyikét telepítsék bele.

HOGYAN ÉPÍTSÜNK KERTI MAGASÁGYAT?

KÜLÖNLEGES MAGASÁGYÁS

Minél több növényt termesztünk a magaságban, annál jobb! A vegyes növényállomány következtében a magaságba vetett és palántázott növények erőteljesebben fejlődnek, gyorsan nőnek és érlelnek termést, emiatt nincs szükségük bonyolult vegyi növényvédelemre, mert - amint azt a régi magyar gazdák állították - az erőteljesen fejlődő növények kinőnek a kártevők foga alól! A magaságásba 1-3 héttel korábban vethetjük a magokat, mint egy normál ágyásba tennénk. Az ágyás aljában lévő szerves anyagok korhadása során keletkező hő átmelegíti az egész ágyást!

MIT ÜLTESSÜNK BELE?

A gazdaságosságra való törekvés elsősorban arra ösztönöz bennünket, hogy a magaságban kis termetű, gyorsan fejlődő és rövid tenyészidejű, folyamatosan szedhető, családi fogyasztásra alkalmas, továbbá díszítő értékű növényeket termeljünk.

A magaságba nem valók a nagy termetű és egyszeri betakarítású növények, mint pl. a burgonya, a fejes káposzta, a kukorica. Ezeket inkább a kert más részén célszerű megtermelni vagy a piacon megvásárolni.

EGYENES DERÉKKAL

Nagy előny, hogy a magaság egyenes derékkal, meghajlás, guggolás és térdelés nélkül ápolható. Akik nehezen tudnak járni, mozogni, esetleg tolószékre kényszerültek, másképp csak nagy nehézségek árán tudnának kertészkedni. A magaság mindenki számára olyan lehetőség, amely kora tavasztól késő ősziig egészséges mozgással járó elfoglaltságot ad, ki-ki ápolhatja, gondozhatja a növényeit. Még télen is törődhetünk vele, hiszen akkor lehet megtervezni, milyen növényeket, milyen sorrendben vessünk és ültessünk, melyiket milyen módszerrel neveljük fel, és hogyan takarítsuk be a termésüket.

SIKERÉLMÉNY A KERTBEN

Természetesen a magaságot gondozónak nem csupán a megtermelt zöldségek, gyógynövények, fűszerek és virágok jelentenek értéket, hanem az a sikerélmény is, amelyet akkor tapasztalnak, amikor munkájuk nyomán szépen fejlődnek a növények, egészségesek, és jóízű, zamatos termést érlelnek.

A kertben felhalmozódó felesleges szerves anyagok (lomb, fűnyesedék, ágak) és a komposzt felhasználására a legjobb, ha magaságást alakítunk ki. Ennek előnye, hogy elnyeli a kertben felgyűlt anyagokat és nagyszerű, játékos kertészkedést tesz lehetővé.

MAGASÁGY ÉPÍTÉSE 5 LÉPÉSBEN

1.

Ha módunk van rá, akkor a magaságot észak-déli irányban építjük meg. Szélessége legfeljebb 200 centiméter legyen, hosszát pedig kedvünk szerint válasszuk meg. Ássuk ki a talajt 25 cm mélyen, és a földet halmozzuk a gödör szélére, később még szükségünk lesz rá.

2.

Magaságot nagyon sokféle anyagból és módon építhetünk. A lényeg az, hogy körülbelül 50-80 centiméter magas legyen. A váza készülhet a földbe engedett faoszlopokból, amelyekre keresztléceket erősítünk, de készülhet akár egy régi, földre fektetett és ajtajától-hátlapjától megszabadított szekrényből is. Fontos, hogy az építése során gondoljunk a takarékos és hulladékmentes módszerekre.

3.

Az ágyás alapján halmozzunk fel ágakból, fás növényi maradványokból és hasonló anyagokból egy 50 cm magas, 100 cm széles kupacot, amely az ágyás mindkét végén egy kicsit rövidebb a gödörnél. A gödör ásásakor felhalmozott földet (sőt, akár a füves oldalukkal lefelé fordított fűcsomókat is) rétegezzük a kupacra és döngöljük meg a tetejét.

4.

A következő réteget alkothatja 30 cm nedves lomb vagy fűnyesedék, amelybe komposztot is keverhetünk. Hozzuk vízszintbe a tetejét, majd ezt a réteget is fedjük le egy arasznyi kerti földdel és komposzttal.

5.

Az így elkészített emeltágyat akár hat évig is használhatjuk, de évente hordjunk rá újabb komposztréteget. A hat év elteltével még mindig ültethetünk kimerült ágyásunkba bogós gyümölcsöket.

